

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyně Mgr. Lenkou Oulíkovou ve věci

žalobce: **P. Š.,**
bytem X,
zastoupený advokátem Mgr. Jiřím Kokešem,
sídlem Na Flusárně 168, Příbram,

proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení,**
sídlem Křížová 1292/25, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 19. 3. 2020, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 19. 3. 2020, č. j. X, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaná je zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 4 719 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Jiřího Kokeše, advokáta.**

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002, soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalované (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým byly zamítnuty jeho námitky a potvrzeno předchozí rozhodnutí žalované ze dne 31. 10. 2019, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím žalovaná zamítla žalobcovu

žádost ze dne 5. 9. 2019 o změnu výše invalidního důchodu poskytovaného pro invaliditu prvního stupně z důvodu zhoršení zdravotního stavu, neboť dle žalované byl žalobce nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“).

2. Žalobce namítá nesprávné a nedostatečné posouzení jeho zdravotního stavu. Žalobce má za to, že jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 50 % a jeho zdravotní postižení odpovídá invaliditě druhého stupně. Posudky posudkového lékaře OSSZ Příbram ze dne 21. 10. 2019 a posudkové lékařky žalované ze dne 6. 2. 2020 dle žalobce nezohledňují všechny zdravotní problémy a jsou v rozporu s lékařskými nálezy odborných lékařů, zejména lékařskou zprávou doc. MUDr. M. T., Ph.D., ze dne 18. 3. 2020. Žalobce cituje též lékařské zprávy MUDr. M. Š. ze dne 14. 11. 2019 a Ortopedického centra MUDr. Š. ze dne 15. 8. 2019, které předložil ve správním řízení. Žalobce je přesvědčen, že v jeho případě jde o těžkou formu postižení svalové a kosterní soustavy, která je léčebně těžko ovlivnitelná, s výraznými destruktivními změnami, k čemuž přistupuje též poškození jater. Žalobce se domnívá, že by měl být aplikován § 3 odst. 1 a 2 vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“). Žalobce má za to, že údaje o jeho zdravotním stavu plynoucí z lékařských zpráv nebyly posouzeny komplexně, ale vytrhovány ze souvislostí. Dále žalobce poukazuje na vyjádření MUDr. Z. Š. k posouzení zdravotního stavu a nález z vyšetření žalobce ze dne 6. 3. 2020. Posouzení zdravotního stavu žalobce považuje za nedostatečné též z důvodu, že nebyl v rámci řízení fyzicky vyšetřen.
3. Žalovaná ve vyjádření k žalobě odkázala na relevantní právní úpravu. Dle názoru žalované posudek posudkového lékaře, na němž bylo založeno napadené rozhodnutí, vychází z úplně a správně zjištěného skutkového stavu a splňuje judikaturou vymezená kritéria úplnosti a přesvědčivosti. Lékařské zprávy z doby po posouzení zdravotního stavu nemohl posudek zohlednit a nejsou důvodem pro jeho napadení. Ačkoli cílená revmatologická léčba je vzhledem k jaternímu postižení omezena, pomocí léků a ortopedické léčby byly funkční dopady zdravotního postižení na pracovní schopnost zmírněny, zejména totální endoprotézou pravého ramenního kloubu se středně těžkým omezením hybnosti a totální endoprotézou pravého kolene s výborným funkčním výsledkem. Výsledné postižení pohyblivosti je dle žalované středně těžké. Při posouzení zdravotního stavu se vychází zejména z nálezu ošetřujícího lékaře, osobní vyšetření posuzujícím lékařem není nezbytné. K tomu žalovaná odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 6. 2017, č. j. 10 Ads 337/2016-33. Žalovaná má za to, že při posouzení zdravotního stavu žalobce byla použita správná posudková kritéria. Žalovaná navrhla provedení důkazu posudkem příslušné posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 582/1991 Sb.“). Pro případ, že nebude posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí prokázán vyšší stupeň invalidity žalobce, navrhla žalobu zamítnout.
4. Krajský soud v Praze na základě včas podané a přípustné žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu napadených výroků a uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), jimiž je vázán. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Soud s ohledem na současnou

epidemiologickou situaci a zásadu rychlosti řízení rozhodl o žalobě bez jednání, neboť žalobce s tímto postupem souhlasil a žalobce na výzvu soudu nevyjádřil nesouhlas, a má se tedy za to, že s tím souhlasí (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).

5. Ze správního spisu plyne, že žalobce, který do té doby požíval invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně, požádal dne 5. 9. 2019 o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu. Posudkový lékař OSSZ Příbram v posudku ze dne 21. 10. 2019 vyhotoveném po jednání v nepřítomnosti žalobce dospěl k závěru, že žalobce je počínaje dnem 19. 11. 2011 invalidní pro invaliditu prvního stupně, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost o 45 %. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu (dále též „DNZS“) určil postižení podle kapitoly XIII, oddílu A, položky 6b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, přičemž procentuální míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena na horní hranici rozmezí a dále navýšena podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity o 10 % na výsledných 45 %. Žalovaná na základě tohoto posudku prvostupňovým rozhodnutím zamítla žalobcovu žádost o změnu výše invalidního důchodu.
6. Žalobce podal proti prvostupňovému rozhodnutí námitky. V námitkovém řízení byl zdravotní stav žalobce posouzen (rovněž v nepřítomnosti žalobce) posudkovou lékařkou žalované, jež zhodnotila zdravotní stav žalobce, avšak v posudku ze dne 6. 2. 2020 dospěla k témuž závěru jako posudkový lékař OSSZ, tedy že rozhodující příčinou DNZS je postižení podle kapitoly XIII, oddílu A, položky 6b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míra poklesu byla rovněž ve shodě s předchozím posudkem stanovena ve výši 45 %.
7. Žalovaná na podkladě naposledy uvedeného posudku napadeným rozhodnutím zamítla námitky žalobce.
8. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
9. Podle § 26 zákona o důchodovém pojištění se za dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav považuje zdravotní stav, který omezuje tělesné, smyslové nebo duševní schopnosti pojištěnce významné pro jeho pracovní schopnost, pokud tento zdravotní stav trvá déle než jeden rok nebo podle poznatků lékařské vědy lze předpokládat, že bude trvat déle než jeden rok.
10. Námitky uplatněné žalobcem spočívají ve zpochybnění závěrů lékařů posudkové služby. Nárok na invalidní důchod je podmíněn zdravotním stavem pojištěnce a rozhodnutí je závislé na odborném lékařském posouzení. Posouzení míry poklesu pracovní schopnosti je otázkou odbornou, a soud si o ní tedy nemůže učinit úsudek sám a zdravotní stav samostatně nepřezkoumává. Podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzují posudkové komise jako orgány Ministerstva práce a sociálních věcí. Tento posudek nicméně hodnotí soud jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v ustanovení § 77 odst. 2 s. ř. s. a v případě potřeby může zejména uložit též zpracování posudku soudem ustanoveným znalcem z oboru posudkového lékařství.

Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003-54, č. 511/2005 Sb. NSS, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20; všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu uvedená v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz).

11. Požadavek (test) úplnosti a přesvědčivosti posudku spočívá v tom, že se posudková komise musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítal, a musí posudkové závěry náležitě odůvodnit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2015, č. j. 9 Ads 253/2014-52). Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace s přihlédnutím ke všem tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. V posudku musí být dále uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je více zdravotních potíží (§ 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity), přičemž jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se tu nesčítají, ale procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti tedy posudková komise hodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní postižení se podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí včetně případného navýšení podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity.
12. Soud při posouzení věci vycházel z posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „komise“) ze dne 17. 9. 2020, který si vyžádal za účelem posouzení zdravotního stavu žalobce. Z posudku zjistil, že žalobce byl při jednání vyšetřen odborným lékařem v oboru fyziatrie, revmatologie a rehabilitační lékařství. Komise vycházela z vlastního vyšetření, zdravotnické dokumentace OSSZ, lékařských nálezů předložených žalobcem a zdravotnické dokumentace žalobcovy praktické lékařky. Na základě podrobně popsanych úvah dospěla k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je psoriatická artritida s vícečetným funkčním postižením kloubu podle kapitoly XIII, oddílu A, položky 6c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míru poklesu pracovní schopnosti stanovila ve středu procentuálního rozpětí, tj. 50 % bez navýšení. Komise uvedla, že žalobce měl při vyšetření při jednání atrofické změny v oblasti pravého ramene s výrazně omezenými pohyby všemi směry a oslabeným nadhřebenovým svalem vpravo, na pravé ruce byl na dorsu otok s výrazným omezením mediokarpálního kloubu a III. až IV. metakarpálního kloubu a základního článku palce, levá ruka byla s výrazným otokem dorzální strany lividního zbarvení a výrazné bolestivosti III. metakarpofalangeálního kloubu a proximálního interfalangeálního kloubu se zhoršenou pohyblivostí levého palce. Údaje žalobce o jeho obtížích korelovaly s charakterem onemocnění. Komise zohlednila implantaci totální endoprotézy pravého ramenního kloubu s ohledem na funkci horní končetiny, objektivní nález při jednání

komise a revmatologický charakter postižení, kdy šlo o komplexní chorobu, v jejíž povaze bylo vícečetné postižení kloubů na horních končetinách i drobných ručních kloubů. Z vyšetření při jednání vyplynulo, že úchop byl u žalobce již narušen a bylo možno konstatovat omezení některých denních aktivit. Komise posuzovala objektivní nález v kontextu celé zdravotnické dokumentace, kdy u žalobce mohlo docházet ke kolísání stavu, například zvýraznění otoku nad některými klouby. Ačkoli nešlo o zásadněji výraznější než pomalu progredující formu, vzhledem k míře postižení i s ohledem na postižení drobných ručních kloubů se komise přiklonila k zařazení zdravotního postižení do položky 6c, tedy jako středně těžké formy. V rámci této položky zařadila postižení do středu procentuálního rozpětí vzhledem k pracovní anamnéze (dělnická profese), ostatním onemocněním a subjektivním obtížím žalobce. Datum změny stupně invalidity stanovila na 15. 8. 2019 (vyšetření ortopedem).

13. Soud konstatuje, že komise při vypracování posudku vycházela ze vší dostupné zdravotnické dokumentace, včetně té, kterou předložil žalobce, a při svém jednání přehledně zdravotní stav žalobce odborným lékařem. Komise hodnotila zdravotní stav žalobce komplexně a dospěla k závěru o existenci DNZS a jeho rozhodující příčinu podřadila pod kapitolu XIII, oddíl A, položku 6c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti je stanovena pro tuto položku v rozmezí 40 až 60 %. Komise stanovila pokles ve středu tohoto rozmezí, tj. ve výši 50 %. Posudek dle soudu splňuje požadavky úplnosti, přesvědčivosti a správnosti. V posudku byl popsán zdravotní stav a podstatná zdravotní postižení, které jsou rozhodující příčinou DNZS, a jejich rozsah. Řádně odůvodněno bylo i zařazení předmětného postižení podle vyhlášky o posuzování invalidity. Účastníci závěry posudku, ať již jde o stanovení rozhodující příčiny DNZS, míry poklesu pracovní schopnosti či data vzniku invalidity nikterak nezpochybnili, žalobce se jich naopak ve svém vyjádření ze dne 10. 11. 2020 dovolával.
14. Soud tedy dospěl k závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti žalobce činila ke dni vydání napadeného rozhodnutí 50 %, což odpovídá invaliditě druhého stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona o důchodovém pojištění. Ze závěrů posudkové komise vyplývá, že posudkoví lékaři ve správním řízení nesprávně posoudili procentní míru poklesu pracovní schopnosti žalobce. Lze proto konstatovat, že žalovaná vycházela při svém rozhodování z nesprávně zjištěného skutkového závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti ke dni vydání napadeného rozhodnutí činila pouhých 45 %. Žalobou napadené rozhodnutí se proto opírá o nesprávně zjištěný skutkový stav, a je tedy nezákonné.
15. S ohledem na výše uvedené soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.). V dalším řízení žalovaná znovu rozhodne o nároku žalobce na invalidní důchod a vezme přitom v úvahu závěry posudku posudkové komise ze dne 17. 9. 2020 (§ 78 odst. 6 s. ř. s.). Právním názorem soudu je žalovaná v dalším řízení vázána (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
16. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl v řízení zcela úspěšný, a má proto právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení. Ty sestávají z nákladů na právní zastoupení. Výše odměny advokáta za zastupování se stanoví v souladu s § 35 odst. 2 s. ř. s. dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „a. t.“). Zástupce žalobce provedl v souvislosti s tímto řízením tři účelné úkony právní služby ve smyslu § 11 odst. 1 písm. a) a d) a. t., a to převzetí a přípravu zastoupení, sepsí žaloby a sepsí vyjádření ze dne 10. 11. 2020. Odměna za jeden

úkon právní služby činí 1 000 Kč [§ 9 odst. 2 ve spojení s § 7 bodem 3 a. t.], výše odměny tak činí celkem 3 000 Kč. Vedle odměny přísluší zástupci žalobce rovněž náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč za každý z úkonů právní služby podle § 13 odst. 4 a. t., celkem tedy 900 Kč. Zástupce žalobce dále žádal přiznání odměny za další poradu s žalobcem přesahující jednu hodinu dle § 11 odst. 1 písm. c) a. t., tento úkon však nebyl nikterak doložen, a proto soud odměnu a náhradu hotových výdajů za tento úkon nepřiznal. Jelikož zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, je součástí náhrady nákladů též náhrada této daně ve výši 819 Kč, kterou je zástupce povinen odvést z odměny za zastupování a náhrady hotových výdajů (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Náklady žalobce tak celkem činí 4 719 Kč. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.), a to k rukám zástupce žalobce dle § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů, užitého na základě § 64 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 22. prosince 2020

Mgr. Lenka Oulíková, v. r.
soudkyně